

# ΑΘΗΝΑΙΣ

## ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι... Δρ. ν. 3.—  
Ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ » » 3,50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν..... 20  
261—Γραφείον ὁδ. Ἑρμοῦ—261

Ἀντικείμενον ἔχει ἡ θρησκεία νὰ συναγάγῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ πᾶσαν τὴν ἀνθρωπότητα ἐν ἀγάπῃ, ἀποσοβήτη πάσας τὰς διακρίσεις τὰς ἀποχωρίζουσας, πάντα τὰ ἔθιμα τὰ διακροῦντα, πάσας τὰς προλήψεις τὰς παραγούσας διαφορὰν μεταξὺ ἀνθρώπου καὶ ἀνθρώπου. Οὐδεὶς ὀπαδὸς τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀληθῶς ὁμοῖος αὐτῷ μέχρι τοῦ αἰσθανθῆναι διὰ τὸν κόσμον ὀλόκληρον ὡς ὁ Χριστὸς ἠσθάνθη καὶ αἰσθάνεται. Ἐωσὸς εὐσπλαχνισθῆτε ὡς ἐκεῖνος εὐσπλαχνίζεται, ἀγαπήσητε ὡς ἐκεῖνος ἀγαπᾷ, συγχωρήσητε ὡς ἐκεῖνος συγχωρῆ, κρίνητε ὡς ἐκεῖνος κρίνει, εἰσθε μόνον βρέφη ὡς πρὸς τὰ χριστιανικὰ προσόντα καὶ δὲν ἀφίχθητε ἔτι εἰς τὸ ἐντελὲς ὑμῶν ἀνάστημα. Τὸ Πνεῦμα δὲν ἐργάζεται ὅπως καταστήσῃ τοὺς ἀνθρώπους ὁμοίους, ἀλλ' ὅπως οὗτοι αἰσθάνωνται ἴσην ἀγάπην ὁ εἰς πρὸς τὸν ἕτερον. Δύο ἀδελφοὶ δὲν σκέπτονται ἐξίσου ἐπὶ χιλίων ἀντικειμένων· διαφέρουσι κατὰ τὰς ὁρέξεις, τοὺς σκοποὺς, τὰς γνώμας· ἀλλ' ἡ αὐτὴ ἀδελφικὴ ὄθησις ὑπάρχει ἐν τῷ στήθει ἑκατέρου, καὶ συνδέει αὐτοὺς δι' ἑεροῦ καὶ ἀειδίου δεσμοῦ. Ὁ ἔχων τὸ πλεῖστον τοῦ ἀδελφικοῦ τούτου αἰσθήματος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, αἰσθανόμενος τὴν ἀδελφότητα καὶ συγγένειαν πρὸς τὸ γένος θερμότατα, ὁ συνδέων ἑαυτὸν διὰ τῆς ἀγάπης καὶ τῶν προσπαθειῶν του πρὸς τοὺς πτωχοὺς καὶ παραμελημένους τῆς γῆς, ἐκεῖνος ἐστὶν ὁ θεϊότερος πάντων.

Ὁ Χριστὸς ἦν πλεῖστον τι ἢ Ῥαββί, πλεῖστον ἢ γραμμικτὸς, πλεῖστον ἢ ἐμπεινευσμένος καὶ ζηλωτὴς ἐκθέτης τῆς Γραφῆς. Ἡ καρδία αὐτοῦ, ὁ βίος αὐτοῦ, ἦτο κρείττων ἀπόδειξις τῆς θεϊότητός του, ἢ ἡ κεφαλὴ του. Ἡ καλλιτέρα ἀπόδειξις τῆς ιδιότητος αὐτοῦ ὡς Μεσσίου ἦτο ὅτι ἐδίδασκε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τοὺς πτωχοὺς, ἦτο δὲ ὁ παγκόσμιος ἀδελφὸς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ὁ αὐτὸς κανὼν ἐστὶν ἀληθῆς ὡς πρὸς πάντας τοὺς ὀπαδοὺς αὐτοῦ. Ἡ ἀγαθότης τῆς καρδίας συνδέει τινα ὡς μαθητὴν πρὸς τὸν Κύριον, δυσπιστεῖτε πρὸς πᾶσαν ἑτέραν ἀπόδει-

ξιν. Στηρίζατε πάσας τὰς ἐλπίδας ὑμῶν ἐπὶ τούτου· πράττετε τὸ ἀγαθόν, ἀγαπάτε τοὺς ἀδελφοὺς, συγχωρεῖτε τοὺς ἐχθροὺς, δίδετε ἐλευθερίως τοῖς πένησιν, καταστήσατε τὸν βίον ὑμῶν ἠθικὴν ἀνάγκην εἰς πολλοὺς. Ἡ τοιαύτη πραΐνεσις περιλαμβάνει τὰ πάντα.

« Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι, ὡς περ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστι. »

### ΕΝ ΒΛΕΜΜΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

(κατὰ τὸν Hackländer)

Ἦτο ἑορτὴ, ὅτε ὁ ἥλιος ἐχαίρειτῃσεν ἡμᾶς ἐν Ἱερουσαλήμ. Ἡ ἡμέρα ἤρξατο ὑποφώσκουσα, ἡ δὲ καρδία μου πάλλουσα πρὸ τῆς ἐλπίδος ἐκείνου, ὅπερ ἔμελλον νὰ ἴδω. Σχολαίως παρήρχοντο αἱ πρῶται ὥραι τῆς πρωΐας, ἡμεῖς δὲ ἐπήγομεν τοὺς ὀδηγούς μας ἵνα μᾶς φέρωσιν εἰς τὸ τέμενος. Ἐφοβοῦμην νὰ πατήσω σταθερῶς ἐντὸς τοῦ ναοῦ, οἱ ὀφθαλμοί μου ἦσαν βεβαρυμένοι, τὴν δὲ ψυχὴν μου κατεῖχον θαυμασταὶ ἰδέαι, ὥστε πᾶσα ἡ κολοσσαία τοῦ ναοῦ μεγαλοπρέπεια μοι ἐφαίνετο, ὅπως εἰς ὁδοιπόρον ἀπομεμακρυσμένης πόλεως τὰ κωδωνοστάσια, ἅτινα ἀποκαλύπτει ἡ φεύγουσα ὀμίχλη ἐπὶ τῆς κλιτύος πολιῦ τινος ὄρους. Χωρὶς νὰ αἰσθάνομαι τί ἔπασχον ἐξῆλθον τοῦ ἀπορρήτου τάφου, καὶ ἀνέβην ἐπὶ τοῦ ζυστοῦ τοῦ ναοῦ, ὅπως ἐπισκοπήσω τὴν πέριξ Ἱερουσαλήμ.

Καὶ ἰδοὺ ἐκτείνεται πρὸ ἐμοῦ ὡς γυνὴ πενθοῦσα χιλιαστὴς πόλις. Τὰ χίλια αὐτῆς ἔτη, αἱ γεγηρακυῖαι ἐλαφαὶ, τὰ μαρμάρια μνημεῖα, οἱ ὑπὸ τοῦ χρόνου κοιλαυθέντες βράχοι, τὰ ἐσκορπισμένα τεῖχη, τὸ πᾶν τέλος ὑπομιμνήσκει τὴν βαρεῖαν συμφορὰν, ἣν ἡ πόλις αὕτη ὑπέστη. Τούτου ἕνεκα νομίζει τις ὅτι πρέπει νὰ εἶνε σιωπηλὸς ὡς ἐν πενθοῦσῃ οἰκίᾳ καὶ νὰ περιπατῇ μὲ ἀπόκεκαλυμμένην τὴν κεφαλὴν. Καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα ἡ πόλις δὲν στερεῖται ἔτι καὶ νῦν τοῦ θορύβου τῶν ἀνθρώπων, πανταχοῦ ἐν αὐτῇ συνωθοῦνται











τὰ φύλλα ἐν τῷ πιεστηρίῳ. Ἐν τρόμφῳ καὶ σπουδῇ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι προέβησαν εἰς τὴν συντέλειαν τῶν ἀπολειπομένων μερῶν τῆς Γραφῆς, ἕως οὗ, ἐντὸς τεσσαρῶν μηνῶν μετὰ τὴν μεγάλην ἐθνικὴν συνέλευσιν, ἠδυνήθησαν νὰ δωρίσωσιν εἰς τοὺς ἰθαγενεῖς ἐκείνους, οἵτινες ἤθελον νὰ τὴν δεχθῆ, πλήρη ἔκδοσιν τοῦ εὐλογημένου Θεοῦ Λόγου.

Τοῖς ἱεραποστόλοις ὁμῶς τούτοις δὲν ἐπετράπη νὰ διαμεινώσιν ἐπὶ μακρότερον χρόνον ἐν Μαδαγασκάρῃ. Οἱ τελευταῖοι τούτων πενήμιως ἔστρεψαν τὰ νῶτα εἰς τὴν πρωτεύουσάν τὸν Ἰούλιον τοῦ 1836. Ἀλλὰ καίτοι οἱ ἱεραπόστολοι ἀνεχώρησαν, ὁ γραπτὸς Λόγος διέμεινεν. Πλὴν τῶν ὄσων ἀντιτύπων διένειμαν αὐτοὶ ἐκεῖ ὄντες, κατέλιπον ὀπισθεν αὐτῶν κιβώτια περιέχοντα τὴν Νέαν Διαθήκην, ὑμολόγια, ἀλφαριθμητικά, καὶ ἑβδομήκοντα πλήρεις Γραφαί. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἐξεδιόχθησαν ἐκ τῆς σκηνῆς τῶν ἔργων αὐτῶν, ἀλλὰ, τῇ θεῖᾳ εὐλογίᾳ, ἠδυνήθησαν νὰ καταλείψωσιν ὀπισθεν αὐτῶν τὸν γραπτὸν Λόγον. Τὰ περιέχοντα τὰ βιβλία κιβώτια ἐτάφησαν ἐν τῇ γῆ, πολῦτιμος σπόρος, οὗ ὁ Θεὸς ἐπέβλεπε καὶ γινώσκωμεν οἷον ἐκεῖνος παρήγαγε θερισμὸν δι' ὃν πάντες θέλωμεν ὑμεῖς Αὐτόν.

Πάντοτε φρονῶ ὅτι ἡ ἱστορία τῆς Γραφῆς ἐν Μαδαγασκάρῃ μετὰ τὴν ἐξορίαν τῶν ἱεραποστόλων εἶναι ἔνδοξον καὶ εὐγενὲς παράδειγμα τῆς ἀξίας καὶ σημασίας τοῦ ἔργου τῆς ἐταιρίας ταύτης. Ἡ φωνὴ τοῦ ζῶντος διδασκάλου δὲν ἠκούσθη πλέον ἐν τῇ γῆ, ἀλλ' ὁ Θεὸς ἐξηκολούθησε τὸ ἔργον του κατὰ τὸν ἴδιον αὐτοῦ τρόπον. Πολλάκις ἀνεπόνησα εἰς τὸν νοῦν μου μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως φράσεις ὧν οἱ καταδικώμενοι οὗτοι χριστιανοὶ, ποιοῦντε χρῆσιν ἐν μιᾷ τῶν ἐπιστολῶν των γραφίση πρὸς τοὺς ἱεραποστόλους τοὺς ἐκδιωχθέντας ἀπ' αὐτῶν. «Ἐνομήσθη, λέγουσι, ὅτι θέλωμεν βεβαίως λησμονήσει τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ νῦν ὅτε δὲν ἔχομεν ἐνταῦθα διδασκάλους, ἡ Βασιλίσσα ὁμῶς, ἀγνοεῖ ὅτι ὁ καλλίτερος διδάσκαλος, τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, εἶναι ἔτι μεθ' ἡμῶν.» Οἱ λόγοι οὗτοι εἰσὶν ἀξιωματικῶς, συχνάκις δὲ ἀναπολῶ αὐτοὺς μετὰ βραδείας εὐχαριστήσεως. Ναι, ὁ κάλλιστος τῶν διδασκάλων ἦτον ἔτι ἐκεῖ. Οἱ ἱεραπόστολοι, οἱ δόντες αὐτοῖς τὴν Γραφὴν, δὲν ἦσαν πλέον νὰ ὀδηγῶσιν αὐτοὺς εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας· ἀλλ' ἐκεῖ ὑπῆρχεν ἡ ζωὴ ἐκείνη δύναμις, τὸ εὐλογημένον Πνεῦμα πάσης ἀληθείας, ὁ κράτιστος διδάσκαλος, καὶ οὗτος διετήρει ζωῶσαν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν τὴν πίστιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Οἱ Μαλαγάσιοι οὗτοι χριστιανοὶ ἠγάπων τὴν Γραφὴν των, αὕτη δὲ ἦν τὸ διακριτικὸν σημεῖον τῆς χριστιανωσύνης των. Οὐδὲν τῶν ὄσων ἠδύνατο νὰ πράξῃ ἡ βασιλίσσα Ῥαναβάλα, μεθ' ὅλην τὴν ἰσχυρὰν αὐτῆς θέλησιν καὶ τὴν ἀποφασιστικὴν αὐτῆς ἀντίστασιν κατὰ τοῦ Ἐθαγγελίου, ἠδύνατο ν' ἀποσπάσῃ τὸν λαὸν αὐτῆς ἀπὸ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ εἰς τὸ εὐλογημένον Βιβλίον, ἔπερ ἡ Ἐταιρία αὕτη ἔχει ὡς ἔργον νὰ κυκλοφορῇ.

Εἶπον ὑμῖν πρὸ ὀλίγου ὅτι ἑβδομήκοντα ἀντίτυπα ἀφῆθησαν τὰ πλεῖστα τεθαμμένα ἐν τῷ ἔδαφει. Ποῖα ἦν ἡ μέλλουσα αὐτῶν ἱστορία; Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐδίδοντο εἰς τοὺς ἰθαγενεῖς ἐκείνους χριστιανοὺς, οἵτινες ἤθελον νὰ δεχθῶσι τὸν πολῦτιμον θησαυρὸν ὅπως τὸν κρατήσωσι μετὰ κίνδυνον τῆς ζωῆς αὐτῶν. Τινὰ τῶν ἀντιτύπων ἐκείνων εἶχον φθαρῆ ἐκ τῆς πολλῆς χρήσεως, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐσχισμένα αὐτῶν φύλλα ἐλογίζοντο πολῦτιμα ἐν τοῖς χρόνοις ἐκείνοις, καὶ διενέμεντο ἐπιμελῶς μεταξὺ τῶν νεοφύτων. Τινὲς τῶν Γραφῶν ἐκείνων περιήλθον εἰς χεῖρας τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Βασιλείσης, καὶ τὰς ἔκαυσαν ἢ ἄλλως κατέστρεψαν· περὶ τὰ δέκα ἢ δέκα πέντε ἀντίτυπα ὑπάρχουσιν ἔτι. Ἐν ὑπάρχει ἀντίτυπον ἀκόμῳως ἀδεδομένον εἰς ἀκατέργαστον δέρμα ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Ἐταιρίας ταύτης· ἕτερα ἀντίτυπα εἰσὶν ἀνὰ χεῖρας τῶν ἱεραποστόλων τῶν νῦν, καὶ τινὰ ἐξ αὐτῶν εἰσὶν ἔτι πεφυλαγμένα παρὰ τινῶν ἐκ τῶν ἀρχαιότερων χριστιανῶν τῆς νήσου. Ἐκεῖ ὑπάρχουσι, δέκα ἢ δέκα πέντε πλήρη σώματα τῆς Γραφῆς, ἅτινα ἔζησαν δι' ὅλης τῆς διαρκείας τῆς καταϊγίδος τῆς καταστροφῆς. Τίς δύναται νὰ θεωρήσῃ ἐν τῶν ἀντιτύπων τούτων χωρὶς νὰ αἰσθανθῇ τὴν βαθυτέραν συγκίνησιν; Ὁ λαὸς κατέφυγεν εἰς πάντα τὰ μέσα ἐφευρέσεως τρόπου πρὸς ἀπόκρυψιν τῶν Γραφῶν του. Καὶ ὅτε μὲν ἐποίησαν ὀπὴν ὑπὸ τὴν ἐστίαν, ἐνίοτε ἔκρυπτον αὐτὰς ἐν τῷ τοίχῳ τῆς οἰκίας των, ἐνίοτε εὗρισκον ἀπόκρυφόν τινα τόπον μακρὰν ἐν τῷ δάσει, καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐξέφευγον λάθρα εἰς τὸν μεμακρυσμένον, ἥρημον ἐκεῖνον τόπον, καὶ ἐδρόσιζον τὸ πνεῦμα αὐτῶν ἀναγινώσκοντες ἐν ἡ δύο κεφάλαια τοῦ εὐλογημένου λόγου τοῦ Θεοῦ. Ἀναγινώσκωμεν περὶ ἐνὸς καταφυγόντος εἰς τὸ παράδοξον μέσον νὰ κρύψῃ τὴν Γραφὴν του ἐν τῷ περιφράγματι, ἐνθα αἱ ταυρομαχίαι τῆς βασιλείσης Ῥαναβάλας ἐγίνοντο, ὥστε ἦτο τόσον πλησίον εἰς τὴν βασιλίσσαν τὸ βιβλίον, ὅπερ ἐμίσει καὶ περιεφρόνει.

Ἡμεῖς οἱ πρῶτοι ἱεραπόστολοι, οἱ εἰς Μαδαγασκάρην μεταβάντες μετὰ τὴν παύσιν τῆς καταδρομῆς, εἶδομέν τι ἐκ τῆς ἀγάπης τοῦ λαοῦ πρὸς τὴν Βίβλον του Εὐρέθημεν ἀριβῶς τὴν στιγμὴν καθ' ἣν διετέλουν εἰς τὴν πρώτην ἔκχυσιν τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τῆς χαρᾶς, χεῖροντες ἐπὶ τῇ ἀνικηθείσῃ ἐλευθερίᾳ των. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἤκουσα, ὅτι μικρὸς ὄμιλος χριστιανῶν συνῆλθεν τὴν ἑσπέραν τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἡ βασιλίσσα Ῥαναβάλα ἀπέθανεν, δαπανήσαντες ὁλόκληρον τὴν ἑσπέραν εἰς ἀνάγνωσιν ἐνὸς τῶν προφητῶν, νομίζω τοῦ Ἰερμίου. Ἐνθυμοῦμαι ἐπίσης τὴν ἀπελπισίαν τοῦ λαοῦ ὅταν ἀφικόμῃσθαι παρ' αὐτοῖς τὸν 76ριον τοῦ 1862. Ἐναγκάσθημεν νὰ εἰπώμεν αὐτοῖς ὅτι τὰ περιέχοντα τὰς Γραφὰς κιβώτια ἦσαν ἔτι ἐν Ταματάβῳ, καὶ δὲν θὰ ἔφθανον εἰς Ἀντιναναρίβον ἢ μετὰ τινὰς ἑβδομάδας. Πάντες ἐν ἀκαρεῖ ἔσκυθρόπασαν ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τούτῳ.

(Ἔπειτα συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον Δελτίον)